Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej w Dębowcu
wraz z filiami w Iskrzyczynie, Ogrodzonej i Simoradzu
na rok szkolny 2026/2027

„Nie takie ważne, żeby człowiek dużo wiedział, ale żeby dobrze wiedział, nie żeby umiał na pamięć, a żeby rozumiał, nie żeby go wszystko troszkę obchodziło, a żeby go coś naprawdę zajmowało”– Janusz Korczak

SPIS TREŚCI SZKOLNEGO PROGRAMU

WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO.

I I. PODSTAWY OGÓLNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

I.1. Wstęp
I.2. Podstawy prawne
I.3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego
I.4. Misja i wizja szkoły
I.5. Sylwetka absolwenta szkoły
I.6. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych
I.7. Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego
I.8. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego

II II. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

II.1. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego
II.2. Priorytety wychowawczo-profilaktyczne Ministerstwa Edukacji Narodowej
II.3. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły (czynników chroniących i czynników ryzyka)
II.4. Wynikające z dokonanej diagnozy cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego
II.5. Harmonogram konkretnych zadań do realizacji w bieżącym roku szkolnym
II.6. Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego
II.7. Załączniki

I. PODSTAWY OGÓLNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

I.1. Wstęp

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Dębowcu wraz z filiami w Iskrzyczynie, Simoradzu i Ogrodzonej opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Rodziców, Radę Pedagogiczną i Samorząd Uczniowski. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji szkoły.

I.2. Podstawa prawna

Najważniejsze dokumenty, na których opiera się program wychowawczo-profilaktyczny szkoły:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.) - art. 48 ust. 1.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2025 r. poz. 1043) – art. 1, art. 26, art. 84.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i *resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 978 ze zm.).*
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 1802 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością

intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- **Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.**
- Statut Szkoły Podstawowej w Dębowcu im. Cichociemnych Spadochroniarzy Armii Krajowej.
- Standardy Ochrony Małoletnich opracowane i przyjęte w Szkole

I.3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Społeczność lokalna obejmuje mieszkańców całej gminy Dębowiec. Należą do niej: Dębowiec, Ogrodzona, Iskrzyczyn, Simoradz, Łączka, Kostkowice, Gumna. Gmina Dębowiec położona jest na Śląsku Cieszyńskim, którego mieszkańcy silnie związani są z tym terenem, historią i tradycjami Ziemi Cieszyńskiej.

Środowisko przez długie lata miało charakter robotniczo-chłopski. Wiele osób zatrudnionych było także w spółdzielniach produkcyjnych znajdujących się w Dębowcu, Simoradzu i Ogrodzonej. Taki stan wytworzył w społeczności lokalnej pewien model, który polegał przede wszystkim na sporym zintegrowaniu środowiska i dużym poczuciu przynależności, co obecnie owocuje jej zaangażowaniem w życie mieszkańców, szczególnie starszych i w wieku średnim. Przemiany po roku 1989 sprawiły, że środowisko gminy Dębowiec zaczęło stawać się bardzo zróżnicowane. Mieszkańcy naszej gminy zwykle pracują w okolicznych zakładach produkcyjnych oraz posiadają własne firmy. Zauważa się spory napływ młodych małżeństw, które wybierają gminę Dębowiec, z którą wiążą swe dalsze życie. W lokalnej społeczności znaczną grupę stanowi klasa średnia, ale są również ludzie zamożni. Niestety postępujące w Polsce rozwarstwienie społeczne, jeśli chodzi o zamożność dotyka również i naszą gminę, dlatego sporo rodzin należy zakwalifikować do tych mających małe możliwości finansowe. Coraz częstszym zjawiskiem jest również rozpad rodziny (rozejście się rodziców), niezwykle silnie oddziaływujący na stan emocjonalny dzieci – uczniów naszej szkoły.

Szkoła Podstawowa w Dębowcu składa się 4 szkół rozmieszczonych w 4 różnych miejscowościach. Taki stan rzeczy nastąpił po ich fuzji, co stanowi o wyjątkowości placówki.

Uczniowie klas I – VI uczęszczają do szkół w Iskrzyczynie, Simoradzu, Ogrodzonej i Dębowcu. Po zakończeniu klasy VI przenoszą się do szkoły w Dębowcu i tutaj przez dwa lata przygotowują się do egzaminów i wyboru szkoły średniej. Mimo zmiany środowiska i miejscowości, uczniowie zazwyczaj szybko się aklimatyzują i traktują szkołę w Dębowcu jako swoje miejsce. Taka zmiana z dużym prawdopodobieństwem przyczynia się do tego, że corocznie wyniki egzaminu ósmoklasisty są bardzo dobre, a co najważniejsze integruje się społeczność całej gminy Dębowiec, tym bardziej, że społeczność szkolna mocno angażuje się zarówno w życie poszczególnych wsi, jak i całej gminy.

I.4. Misja i wizja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości do ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Istotne jest również kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Do zadań szkoły należy też uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości, kształtowanie postaw patriotycznych oraz budowanie pozytywnego wizerunku szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.

Prócz tego jednym z celów szkoły jest przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów zarówno w wymiarze intelektualnym, jak i psychicznym oraz społecznym. Placówka gwarantuje pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

I.5. Sylwetka absolwenta szkoły

Absolwent naszej szkoły to uczeń, który:

- kieruje się w życiu wartościami, a szczególnie ukierunkowany jest na postępowanie według wartości dobra, prawdy i piękna;
- jest świadomy swoich praw i praw innych ludzi;
- przestrzega obowiązujących norm społecznych;
- rozwija swoje możliwości intelektualne, zdolności, talenty i zainteresowania;
- jest przygotowany do kolejnego etapu edukacji;
- identyfikuje się z ojczyzną, narodem, regionem oraz środowiskiem lokalnym i społecznością szkolną;
- jest tolerancyjny, odpowiedzialny za swoje postępowanie, wrażliwy na potrzeby innych ludzi;
- dba o zdrowy styl życia, stara się odpowiednio odżywiać i jest aktywny ruchowo, adekwatnie do swoich możliwości;
- unika zachowań i substancji, które mogą prowadzić do uzależnień;

- umie przezwyciężać trudności i przeszkody oraz wie, jak radzić sobie w sytuacjach zagrożenia.

I.6. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Powinnością pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych szkoły jest budowanie dobrej atmosfery podczas zajęć, dbanie o poprawną komunikację interpersonalną z uczniami i jego rodzicami, wspieranie uczniów w rozwoju osobistym poprzez pozytywne motywowanie, modelowanie ucznia swoim własnym zachowaniem i postawą, chronienie go przed zachowaniami ryzykownymi, udzielanie pomocy w sytuacjach kryzysowych, posiadanie pełnej wiedzy o specjalnych potrzebach edukacyjnych ucznia, wykazywanie się umiejętnością dostosowania metod pracy do potrzeb i możliwości ucznia.

I.7. Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego

Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego w Szkole Podstawowej w Dębowcu są oparte bezpośrednio na podstawie programowej kształcenia ogólnego i rozporządzeniu dotyczącym zakresu i form prowadzenia działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej.

Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia. Najważniejsze cele wychowawcze to:

1) wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
2) wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
3) formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
4) rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
5) rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
6) ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;
7) rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
8) wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
9) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
10) wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej;

11) kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
12) zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy;
13) ukierunkowanie ucznia ku dbałości o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne, w tym prowadzenie zdrowego i aktywnego trybu życia.

Działalność edukacyjna w zakresie wychowania i profilaktyki obejmuje w szczególności:
1) poszerzanie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne (zwanych dalej substancjami szkodliwymi) oraz postępowania w tego typu przypadkach;
2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
3) kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji szkodliwych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji niebezpiecznych dla zdrowia, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność profilaktyczna obejmuje:
1) w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji szkodliwych;
2) w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
3) w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji szkodliwych.

Działalność profilaktyczna w szczególności skupia się na:

1) realizowaniu wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,

rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii;

2) przygotowaniu oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
3) kształtowaniu i wzmacnianiu norm przeciwnych używaniu środków i substancji niebezpiecznych dla zdrowia uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
4) doskonaleniu zawodowym nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;
5) włączaniu, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji szkodliwych.

I.8. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego

Uczestnikami i realizatorami programu wychowawczo-profilaktycznego jest cała społeczność szkolna. Ponadto szkoła korzysta ze wsparcia instytucji, organizacji i firm szkoleniowych w realizacji programu w zakresie określonym corocznie na podstawie diagnozy czynników chroniących i ryzyka.

II. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

II.1. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego

Ewaluację realizowanego w roku szkolnym 2025/2026 programu wychowawczo-profilaktycznego przeprowadzono na podstawie:

1) obserwacji zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
2) analizy dokumentacji;
3) ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
4) rozmów z rodzicami;
5) wymiany spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli;
6) wymiany spostrzeżeń w zespole wychowawczo-profilaktycznym;
7) konsultacji z rodzicami i opiekunami prawnymi uczniów;
8) konsultacji z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
9) konsultacji i obserwacji specjalistów z zakresu socjoterapii, terapii uzależnień realizującymi w poprzednim roku szkolnym zajęcia na terenie naszej szkoły.

Założenia (priorytety) programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2026/27 na podstawie wniosków z analizy realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2025/26 oraz wniosków nauczycieli.

- Kontynuacja profilaktyki zdrowia psychicznego, zwłaszcza z uwzględnieniem klas nauczania początkowego.
- Dalsze wspieranie wychowawczej roli rodziców poprzez psychoedukację w formie warsztatów, szkoleń i konsultacji oraz poprawę komunikacji z rodzicami.
- Weryfikacja standardów ochrony małoletnich.
- Profilaktyka zdrowia w sferze rozwoju psychoseksualnego, ze szczególnym uwzględnieniem uświadomienia dostępności i szkodliwości pornografii.
- Profilaktyka przemocy i agresji rówieśniczej, gdzie priorytetem są zachowania pojawiające w komunikacji internetowej.
- Kreowanie zdrowego stylu życia, bogatego w aktywne formy wypoczynku i opartego na prawidłowej diecie.
- Dobrostan psychiczny nauczycieli, utrzymywanie dobrych relacji.
- Większa współpraca z przedszkolami gminy Dębowiec w celu wczesnej diagnostyki i wsparcia dzieci z trudnościami neurorozwojowymi.

Wnioski z ewaluacji:

Większość celów określonych w programie wychowawczo-profilaktycznym na rok szkolny 2025/2026 udało się zrealizować. Uczniowie chętnie uczestniczyli w warsztatach prowadzonych przez pracowników szkoły, jak i instytucje zewnętrzne. Czynnikiem wyzwalającym problemy wychowawcze u uczniów w przeważającej ilości sytuacji są

problemy w relacjach rodzinnych. Wnioski z ewaluacji obejmują również proponowaną tematykę wsparcia uczniów i rodziców w następnym roku szkolnym.
Dla uczniów zaproponowano na obecny rok szkolny warsztaty i zajęcia z zakresu:

- zwiększenia kompetencji społecznych;
- zwiększania motywacji wewnętrznej do nauki;
- profilaktyki spożywania substancji szkodliwych;
- profilaktyki uzależnienia od nowych technologii;
- radzenia sobie z cyberprzemocą (oraz profilaktyki jej stosowania przez uczniów);
- uwypuklania mocnych strony uczniów i rozwijania ich pasji i zainteresowań;
- radzenia sobie z trudnymi emocjami oraz problemami rówieśniczymi i rodzinnymi;
- radzenia sobie ze stresem (w szczególności egzaminacyjnym);
- uczenia pozytywnych sposobów rozwiązywania problemów indywidualnych i grupowych.

Dla rodziców zaproponowano na obecny rok szkolny szkolenia („pogadanki") z zakresu:

- zwiększania bezpieczeństwa cyfrowego dzieci.
- empatycznej i wspierającej komunikacji z dzieckiem

Dla nauczycieli zaproponowano w obecnym roku szkolnym warsztaty i szkolenia o następującej tematyce:

- Warsztaty interwizyjne „Nauczycielska Przystań" (wymiana doświadczeń i wzajemne wsparcie)
- „Ocenianie kształtujące w pigułce"
- „Narzędziownik AI nauczyciela
- „Realizacja projektu edukacyjnego"
- „Uczeń w kryzysie - podstawowe interwencje w szkole"
- „Od oceny funkcjonowania ucznia do skutecznego wsparcia – edukacja włączająca w praktyce"
- "Wizerunek ucznia pod ochroną - jak bezpiecznie prowadzić stronę internetową i media społecznościowe szkoły"
- "Od ciekawości do działania - edukacja oparta na aktywności dziecka"
- „Odpowiedzialność prawna nauczycieli (karna, cywilna, porządkowa i dyscyplinarna)"
- „Ocena funkcjonalna ucznia w szkole"

II.2. Priorytety wychowawczo-profilaktyczne Ministerstwa Edukacji Narodowej

1) Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26. Kompas Jutra, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.
2) Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.

3) Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.
4) 4. Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5) Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno - pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.
6) Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.
7) Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.
8) Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

II.3. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły (czynników chroniących i czynników ryzyka)

Do przeprowadzenia diagnozy został oddelegowany przez Panią Dyrektor psycholog szkolny wraz z zespołem pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zespołem do spraw modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego. Badanie polegało na wypełnieniu przez nauczycieli ankiety dotyczącej czynników ryzyka i chroniących wśród uczniów, na podstawie ich wiedzy z poprzedniego roku szkolnego. Zebrano dane dotyczące 429 uczniów. Ponadto czynniki chroniące i ryzyka można określić na podstawie analizy środowiska wychowawczego i obserwacji uczniów.

Wyniki badań ankietowych:

3. Jaka jest sytuacja rodzinna ucznia?

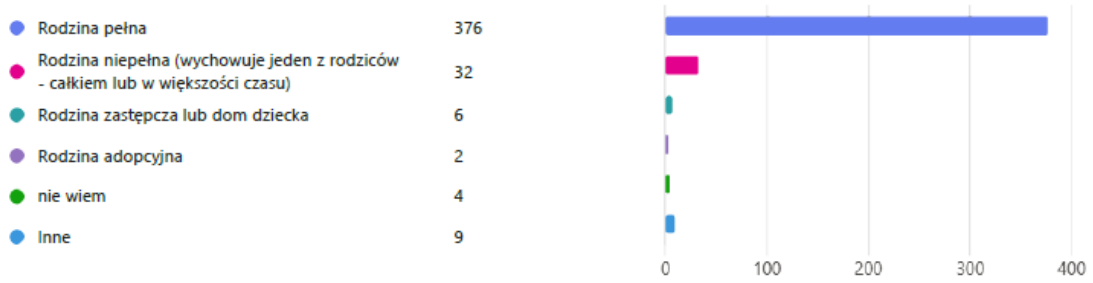

4. Jaka jest sytuacja finansowa rodziców

5. Jaki jest Pani/Pana zdaniem poziom motywacji ucznia do nauki (1 - bardzo niski - 5 - bardzo wysoki)?

6. Czy zachowanie ucznia stwarza Jemu lub innym problemy w szkole (1-brak problemów, 5 - w zasadzie cały czas)?

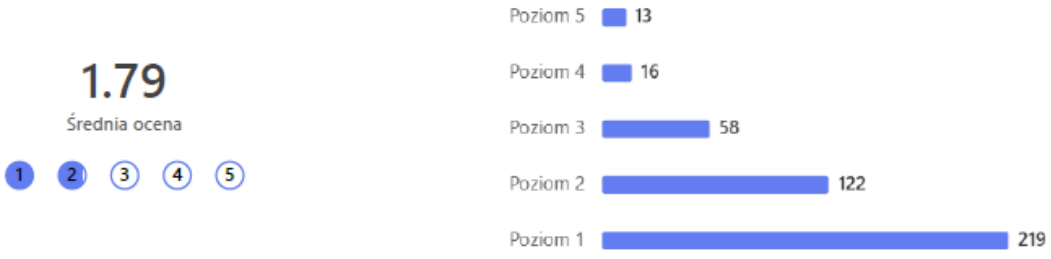

7. Jak Pani/Pan ocenia stopień uzależnienia dziecka od telefonu (1-brak, 5 bardzo wysoki)

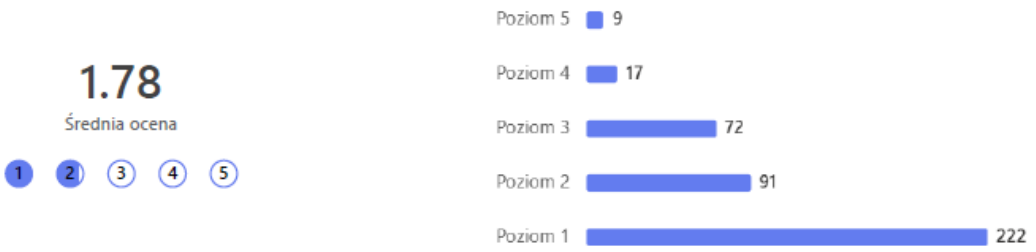

8. Czy w zachowaniu lub wypowiedziach dziecka zauważył(a) Pan(i) takie, które wydają się być nieadekwatne do wieku i dotyczą sfery seksualnej?

9. Czy wśród najbliższych uczniowi osób (rodzice, rodzeństwo, opiekunowie) występują czynniki ryzyka w postaci: alkoholizmu, przemocy, narkomani lub podobne?

10. Oceń jakość kontaktów z rodzicami/opiekunami dziecka (1-bardzo niska, 5-bardzo wysoka)

Czynniki chroniące wynikające z badań ankietowych

- Znacząca przewaga dzieci (87%) wychowuje się w pełnych rodzinach.
- Sytuacja finansowa rodziców wydaje się być raczej dobra lub dobra (co najmniej 73%).
- Przeciętny wynik motywacji do nauki jest powyżej średniej.
- Niewielu uczniów ma wyraźne problemy z poprawnym zachowaniem w szkole (ok. 6%).
- Niewielu uczniów wykazuje objawy uzależnienia od telefonu (ok. 6%).
- Bardzo niewielu uczniów przejawia niepokojące zachowania w sferze seksualnej (4%).

- W bardzo niewielkim odsetku rodzin zauważalny jest przez nauczycieli problem alkoholizmu, narkomanii lub prawdopodobieństwa przemocy (4%).
- Nauczyciele bardzo dobrze i dobrze oceniają jakoś kontaktów z rodzicami (77%)

Czynniki ryzyka wynikające z badań ankietowych:

- Nauczyciele poza kwestią nadmiernego korzystania z telefonu widzą problem nieumiarkowanego korzystania z gier komputerowych.

Czynniki chroniące wynikające z analizy środowiska i obserwacji zachowań uczniów:

- w społeczności lokalnej dominuje nadal tradycyjny i wielopokoleniowy model rodziny, który umożliwia lepsze wspieranie rozwoju dziecka;
- uczniowie mają mniejszą dostępność niż w środowisku miejskim do substancji szkodliwych;
- uczniowie są mniej narażeni na wpływ zdemoralizowanych grup rówieśniczych, niż w środowisku wielkomiejskim;
- lokalna społeczność wysoko ceni sobie udział w zajęciach sportowych, ma szeroką ofertę tego typu zajęć.

Czynniki ryzyka wynikające z analizy środowiska i obserwacji zachowań uczniów:

- coraz większa ilość rodzin ulega rozpadowi, a dzieci są „wciągane" w konflikty rodziców albo pozostawione w tej sytuacji bez wsparcia;
- w niektórych rodzinach dominuje „przemocowy" styl wychowania i/lub występują problemy z uzależnieniami rodziców (opiekunów);
- dzieci i młodzież są pod bardzo dużym wpływem treści oglądanych w Internecie, często jest to wpływ znacząco negatywny;
- obecna sytuacja gospodarcza i geopolityczna generuje w życiu dorosłych wiele więcej stresu, co może się przekładać na bezpieczeństwo emocjonalne dzieci i młodzieży.

II.4. Wynikające z kierunków polityki oświatowej Państwa, dokonanej analizy oraz diagnozy cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego

Cel ogólny	Cele szczegółowe
Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów.	Uczeń: • rozumie potrzebę dbania o własne zdrowie; • stosuje zasady zdrowej diety i rozumie jej znaczenie dla zdrowia; • zna przyczyny i skutki zaburzeń w odżywianiu; • dostrzega zgubne dla zdrowia psychicznego i fizycznego skutki uzależnień i nałogów; • rozumie wpływ dymu nikotynowego na życie i zdrowie człowieka; • zna alternatywne, zdrowe i bezpieczne sposoby spędzania wolnego czasu; • wie, do kogo się zwrócić w sytuacjach kryzysowych.

Cel ogólny	Cele szczegółowe
	• wie, co to znaczy relaks ; • wartościuje różne formy spędzania wolnego czasu; • umie wykonywać ćwiczenia relaksacyjne; • zna podstawowe zasady obowiązujące podczas gier zespołowych; • chętnie uczestniczy w zajęciach wychowania fizycznego; • podejmuje różne formy aktywności fizycznej; • rozumie wpływ aktywności ruchowej na stan zdrowia i dobre samopoczucie; • rozumie znaczenie spędzania wolnego czasu z kolegami i przyjaciółmi; • docenia znaczenie własnych zainteresowań; • umie udzielać pierwszej pomocy adekwatnie do możliwości związanych z wiekiem.
Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.	Uczeń: • zna i rozumie znaczenie przeszłości dla obecnych pokoleń; • uczestniczy w uroczystościach szkolnych i państwowych; • przejawia troskę o estetykę szkoły i sal lekcyjnych; • zna najważniejsze miejsca (zabytki, miejsca pamięci) w swoim regionie; • zna i rozumie pojęcia: szacunek, prawda, tolerancja, godność; • rozwija zainteresowania historią i tradycjami lokalnymi; • zna historię patronów szkoły i szuka w niej inspiracji dla własnego rozwoju osobistego; • potrafi wskazywać pozytywne i negatywne aspekty ingerencji człowieka w środowisko; • jest wrażliwy na piękno przyrody, szanuje ją; • zna i stosuje zasady ochrony środowiska naturalnego; • czuje się odpowiedzialny za stan środowiska. • uczestniczy w wydarzeniach mających na celu kultywowanie historii i tradycji lokalnych.
Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.	Uczeń: • potrafi budować pozytywny obraz swojej osoby; • rozumie i analizuje przyczyny własnych zachowań, dokonuje samooceny; • wyciąga wnioski z niepowodzeń; • podejmuje nowe wyzwania; • dokonuje trafnych wyborów, • rozpoznaje i rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia; • zna swoje prawa: prawa dziecka, prawa ucznia. • potrafi skutecznie komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi w różnych sytuacjach; • szanuje swoje i cudze zdanie; • zna zasady dyskusji; • rozumie pojęcie tolerancji ;

Cel ogólny	Cele szczegółowe
	• szanuje kolegów i dorosłych; • potrafi komunikować się z innymi; • zachowuje się kulturalnie i z godnością. Nauczyciel: • stale doskonali swoje umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym; • uczniów stara się maksymalnie zindywidualizować pracę z uczniami i dostosowuje formy i metody pracy do uczniów ze SPE
Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.	Uczeń: • zna ogólne zasady bezpiecznego korzystania z Internetu; • posiada wiedzę i umiejętność rozpoznawania i radzenia sobie w sytuacjach niebezpiecznych związanych z „cyberprzemocą"; • sam nie stosuje cyberprzemocy w Internecie; • zna szkodliwość długotrwałego korzystania z urządzeń ekranowych; • wie jak sprawdzić rzetelność informacji pozyskanych z Internetu; • bezpiecznie i świadomie korzysta z możliwości sztucznej inteligencji (AI); • wie, jak rozpoznać u siebie objawy uzależnienia od Internetu albo rozrywki z wykorzystaniem urządzeń ekranowych.
Profilaktyka przemocy rówieśniczej, zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych, profilaktyka uzależnień.	• aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych, w tym rekomendowanych przez MEN programach profilaktycznych; • współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień; • podnoszenie kompetencji rodziców (opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania; • rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej metod radzenia sobie ze stresem bez użycia substancji wspomagających; • kreowanie wśród uczniów postaw i wartości związanych z abstynencją od substancji szkodliwych i uzależniających
Profilaktyka zdrowia w sferze rozwoju psychoseksualnego, ze szczególnym	Uczeń: • będzie wiedział gdzie szukać sprawdzonej wiedzy na temat rozwoju psychoseksualnego;

Cel ogólny	Cele szczegółowe
uwzględnieniem uświadomienia rodzicom dostępności i szkodliwości pornografii,	• będzie wiedział gdzie szukać pomocy, jeśli niepokoją go aspekty rozwoju psychoseksualnego; • będzie znał szkodliwość oddziaływania pornografii na rozwój emocjonalny i pscyhoseksualny. • Rodzice: • będą świadomi zagrożeń wynikających z ogólnej dostępności do treści pornograficznych w Internecie i znał zagrożenia dla rozwoju emocjonalnego i psychoseksualnego wynikające z oglądania przez dziecko takich treści; • będą wiedzieli jak zabezpieczyć dostęp dzieci do wyżej wymienionych treści.
Dbanie o dobrostan psychiczny nauczycieli, utrzymywanie dobrych relacji, wzajemne wspieranie.	Nauczyciele: • będą wiedzieli jak w sposób bezpieczny i dostępny czasowo oraz finansowo dbać o swój dobrostan psychiczny; • będą mieli możliwość udziału w spotkaniach i wyjazdach wspierających integrację zespołu.

II.5. Harmonogram zadań do realizacji w bieżącym roku szkolnym

Z powodów obszerności harmonogramu, jak i innego układu graficznego, harmonogram stanowi załącznik do tego dokumentu. Zarazem jest to nieodłączna i najważniejsza z punktu widzenia praktycznego część programu, wskazująca na konkretne zadania realizujące powyższe cele.

II.6. Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Efekty działań wychowawczo-profilaktycznych będą monitorowane na bieżąco. Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym, jak również modyfikacji oddziaływań w bieżącym roku szkolnym.

Przed zakończeniem roku szkolnego zostanie przeprowadzona ewaluacja wybranego obszaru Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Podczas ewaluacji zostaną wykorzystane metody zbierania informacji: analiza dokumentacji, obserwacja, wywiad, ankiety.

II.7. Załączniki

1. Harmonogram realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2026/2027.

POROZUMIENIE
ZAWARTE POMIĘDZY RADĄ PEDAGOGICZNĄ A RADĄ RODZICÓW
W SPRAWIE UZGODNIENIA
PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Na spotkaniu w dniu ….....r., zawarto porozumienie, w wyniku którego uzgodniono program wychowawczo-profilaktyczny szkoły obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców i profilaktycznym skierowane do uczniów.

W spotkaniu udział wzięli:

1. Reprezentanci rady pedagogicznej:

1) Pani ..... dyrektor szkoły
2) Pan/i ..... przedstawiciel rady pedagogicznej
3) Pan/i .....przedstawiciel rady pedagogicznej

2. Reprezentanci rady rodziców:

1) Pan/i .....przedstawiciel rady rodziców
2) Pan/i .....przedstawiciel rady rodziców
3) Pan/i .....przedstawiciel rady rodziców

Podpisy:

Rada pedagogiczna	Rada rodziców
1	1 .....
2	2 .....
3	3 .....